

PRZEGLĄD SĄDOWY I ADMINISTRACYJNY.

Wychodzi we Lwowie każdej środy w objętości 1 do 1½ arkusza druku.

Cena przedpłaty:

we Lwowie: rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1 zł. 50 ct. wal. austr.:
po za Lwowem z przesyłką pocztową: rocznie 7 zł., półrocznie 3 zł. 50 ct., kwar-
talnie 1 zł. 75 ct. w. a.!

w Królestwie Polskiem i Cesarstwie Rosyjskiem: rocznie 6 rs., półrocznie 3 rs.,
w Księstwie Poznańskiem i Cesarstwie Niemieckiem: rocznie 20 marek, półrocznie 10 m.

Numer pojedynczy kosztuje 25 ct.

Rękopisy nieużyte zwraca Redakcyja na żądanie.

Artykuły zamieszczone honorowane będą według umowy.

Redakcyja i administracyja we Lwowie, ulica Karola Ludwika 1. 5.

Expedytorka miejscowa w księgarni J. Milikowskiego, rynek 1. 34.

Prenumeratę przyjmują:

we Lwowie i w Stanisławowie księgarnia J. Milikowskiego. — w Krakowie
księgarnia S. H. Krzyżanowskiego — w Tarnowie księgarnia W. Gazdy, —
w Warszawie księgarnia Maurycyego Orgelbranda — w Wiedniu księgarnia
J. G. Manz'a — oraz wszystkie księgarnie w kraju i za granicą.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracyja po 8 ct. od wiersza petytowego.
Reklamacye uwzględnione być mogą tylko w ciągu 3 tygodni po wydaniu numeru.
Listy reklamacyjne, nieopieczętowane, są wolne od opłaty pocztowej.

REALIZM

jako następstwo połączenia praktyki z teorią
w dziedzinie prawa cywilnego

przez

DRA STANISŁAWA MADEYSKIEGO.

(Ciąg dalszy).

I.

O zasadach prawa przyrodzonego, jako środka tłumaczenia
ustawy.

Powszechnie jest mniemanie, że nauka nie zdo-
łała nam dotąd na pewno wykazać, co prawodawca
austriacki rozumiał przez „zasady prawa przyro-
dzonego“, gdy § 7 ustawy cyw. układał.

Nam znów zdaje się, że od nauki więcej ani
żądać, ani spodziewać się nie możemy, ani nawet
nie potrzebujemy, nad to, co dla nas już dotąd
uczyniła.

Albowiem kodyfikacyja cywilna austriacka
przypadła właśnie w tym okresie rozwoju cywili-
zacyi, kiedy szkoła filozoficzna, mając za sobą po-
tęgę dwuwiekowej przeszłości, gdzieindziej już pod
nowym prądem budzącej się szkoły historycznej
chwiać się zaczynała; w Austrii wszakże, jakkol-
wiek i tutaj już głos przeciwny Schömana i
Feuerbacha a poniekąd i Zeillera niejaki znaj-
dował posłuch, przecież siła odporu przeciw reszcie
państw niemieckich reformę prawa cywilnego od
wpływu nowej szkoły uchroniła; owszem na roz-
winiętym stanowisku dawniej takową wytrwale
utrzymała. A w dziedzinie prawa cywilnego szkoła
filozoficzna wydała teorią prawa przyrodzo-
nego (*Naturrechtstheorie*).

Duch czasu, z politycznych i społecznych roz-
prężeń wynikły, zwrócił umysły ogółu do poró-
wnywania pisanego prawa z onegoż nie pisanym,
a człowiekowi jako Boskiemu stworzeniu przyro-
dzonym ideałem.

Wskutek analogii z niepisanym prawem naro-
dów spostrzeżono, że przyrodzone poczucie spra-
wiedliwości nie potrzebuje być stanowione, ażeby
obowiązywało, owszem że własną potęgą uznanie
sobie zyskać powinno.

Hugo Grotius pierwszy taki ideał prawa
ujął w system. Za nim poszli inni myśliciele, sze-
rzej go rozwijając.

Zwolennicy tej szkoły zapominając, że prawo
przyrodzone z podmiotowego wypływa wyobrażenia,
nadali mu cechę przedmiotową; tak, jakoby
każdy człowiek dostatecznie dojrzały, jednakowo
musiał go czuć i pojmować. Upatrywali w ni-
m wieczny, bo ogólnie-ludzki, niezmienny fundament
prawa wogółności, na którym prawodawca każdą
reformę wesprzeć musi — mniemając zresztą, że
wskutek tak pojmowanej natury rzeczy, wszelka
ustawa nader łatwem powinna być dziełem.

Otóż badaniom późniejszej szkoły historycznej,
zastósowanym za przykładem Ungera do austriackiego
prawa cywilnego, zawdzięczamy niewątpliwą
pewność:

że nasza ustawa cywilna, zrywając
formalnie z tradycjami pospolitego prawa
niemieckiego (ustęp 4 patentu ogłaszającego
ustawę cywilną z 1 czerwca 1811 l. 946 zb. u. s.)
stała wybitnie na gruncie teorii prawa
przyrodzonego (Unger, *System*. I, str. 67—71.
Pfaff i Hofmann, *Comment.* I, str. 199—206).

Fakt ten sam przez się austriackiego prawo-
dawcę od spółczesnych tak wyróżniający, musiał
podać podstawę do wniosku: że skoro ustawa cy-
wilna oparła się na prawie przyrodzonym, a prawo-
dawca czując, że nie zdoła z takowego wysnuć
wszelkich możliwych dla prawnego życia przepisów,
odsyła sędziego na taki przypadek niedostatku do
zasad prawa przyrodzonego i ztamtąd ustawę uzu-
pełniać każe; to oczywiście przez to otworzył on
sędziemu toż źródło, z którego sam czerpał i to jest
teorią prawa przyrodzonego.

To też wnioszek taki systematycy austriacy za pomocą poszukiwań historycznych za niewątpliwy poczytują. A moc logiczna tego wniosku tak jest silną, bo naturalną, że tenże w każdym umyśle od uprzedzeń wolnym, niezachwiane znaleźć musi uznanie. Unger mianowicie (*System I*, str. 70) mniema: *Man (der Richter) habe aus denselben Quellen zu schöpfen, aus welchen der Gesetzgeber selbst geschöpft hatte*. Zaś Pfaff i Hofmann (*Com. I*, str. 195) przywodzą: *Soweit also das Gesetzbuch keine positiven Bestimmungen, das heisst genauere Ausgestaltungen oder auch Modificationen der natürlichen Rechtsgrundsätze enthält, gelten sie in ihrer ursprünglichen Allgemeinheit*.

A to zapatrywanie naszych badaczy nauki zgadza się całkowicie z pojmowaniem Zeillera, którego świadectwo w braku bezpośredniej o tym przedmiocie wskazówki w pisanych materyałach prawodawczych do ustawy cywilnej, za klasyczne uznać nam wypada. Zeiller bowiem wspomina (*Com. I*, str. 1): *Die allgemeinen Rechtsvorschriften sind uns schon von der Vernunft gegeben; von dem Gesetzgeber sollen sie nur auf die mannigfaltigen Verhältnisse... angewendet werden* — zaś w inném miejscu (*I*, str. 65): *Natürliche Rechtsgrundsätze bilden eine unversiegbare Quelle, weil jede Frage, die in dem Gebiete der (rechtlichen) Vernunft liegt, auch von ihr beurtheilt und aufgelöst werden kann*.

Więc i to wykazały nam poszukiwania szkoły historycznej:

że dla uzupełnienia niedostatków ustawy cywilnej sędzia w tém źródle prawa przyrodzonego czerpać powinien, na którym opierał się prawodawca.

Więcej nauka sama wykazać nam nie może i nie potrzebuje.

I tak bez pożytku wycężają umysł uczeni w usiłowaniach przekonania nas o tém, jakoby pojęcie prawa przyrodzonego dało się według zasad logiki co do treści i rozciągłości przedmiotowo określić.

Żebyśmy przez „prawo przyrodzone“ mieli może rozumieć opracowaną przez uczonych jaką książkę filozofii prawa cywilnego, i w téj jakoby w posiłkowym kodeksie szukać mieli przepisów, gdy ich braknie w ustawie, tego nie wpierali w nas dotąd nawet najzagorzalsi wyznawcy przedmiotowego prawa przyrodzonego (np. Schuster *).

Zresztą pod względem usiłowań określenia pojęcia prawa przyrodzonego, wyróżniają trzy zasadnicze grupy pisarzy. (Pfaff i Hofmann, *Com. I*, 195—197).

Pierwsi (Zeiller, Schuster, Nippel, Ko-

stetzky, Unger, Nagel) określają prawo przyrodzone jako „ogólne prawdy lub zasady prawne“, dlatego od podmiotowych wyobrażeń nie zawisłe, że je wszyscy ludzie dojrzały i uczciwi, jednakowo pojmować muszą, niejako „zdrowy rozum“ (*sana ratio vim legis habere debet* — przywodzi Kostetzky).

Inni znów (Wagner, Winiwarter, Berger, Stubenrauch, Basevi) upatrują w prawie przyrodzonym „filozofią stanowionego prawa; tłumaczenie ustawy z niej samej, z jej własnych zasad“.

Ostatni nakoniec (sami Włosi: Taglioni, Carozzi, Mattei, Foramiti) rozumieją przez prawo przyrodzone „tę naturalną sprawiedliwość, którą źródła prawa rzymskiego zowią: *naturalis ratio, iustitia*“.

Otóż przytoczone określenia, co do istoty rzeczy nic właściwie nie określiły, a w dodatku, jak to trafnie uważają Pfaff i Hofmann, pomiędzy temi określeniami nie ma istotnej różnicy, ale owszem jest zgodność. Ponieważ „ogólne prawdy prawne“ są wraz „filozofią stanowionego prawa“, a były w swoim czasie dla Rzymian *ratio naturalis*.

Niemniej bezużytecznym wydać się musi teoretyczny spór o to: czy wobec analogii, którą § 7 ust. cyw. dla tłumaczenia ustawy wprzód sędziemu rozwinać zaleca, zanimby miał uciec się do prawa przyrodzonego, ten ostatni środek „rzadko“ wydrżyć się może, czy „często“, czy „nigdy?“ (Winiwarter, Nippel, Unger, Nagel).

Bo tego sporu za pomocą samej nauki żadną miarą z góry rozwiązać nie można. Życie i jego obroty, tudzież prądy czasu w dziedzinie prawa, silniejszą od nauki moc mają. A jeżeli te wyrodzą w rzeczywistości stósunki i położenia niebywałe, nowe, wprzód nieznane, do których analogia nie da się przystosować, wtedy dla ich ujęcia musi z jakiegoś prawowitego źródła wytrysnąć nowy zdroj; będzie to właśnie przypadek uzupełniającego tłumaczenia ustawy poza analogią sięgający. A że istotnie rzeczywistość musi być płodną w obroty i kształty prawne, to wynika z postępu cywilizacji, którego naturze ciągły ruch jest właściwym.

To też prosty rzut oka na praktykę sądową daje nam przeświadczenie o potrzebie takiego posiłkowego środka tłumaczenia ustawy, jakim są zasady przyrodzonego prawa. I najbystrzejsze rozumowania nie zdołają nas o przeciwieństwie przekonać.

Lecz i od sporu uczonych o stósunek prawa przyrodzonego do słuszności (*Billigkeit*) również nie można oczekiwać wyników, któreby rzecz wyjaśniły.

(Dok. nast.)

*) Tylko te dzieła czytaliśmy, które podług stronnicy przywodzimy; inne tylko z tego znamy, co o nich u znanych nam autorów czytaliśmy

Przegląd tygodniowy.

Lwów dnia 26 sierpnia 1879.

(Nowe Ministeryum).

Najwyższém postanowieniem z 12 sierpnia b. r. uwolnione zostało Ministeryum Auersperg-Stremayr po blisko 8-letniem urzędowaniu. Płodność tego Ministerstwa na polu reformy ustawodawstwa w ciągu tak długiego czasu była bardzo skromną, albowiem z wyjątkiem kilku niezbędnych a stósunkowo nieznacznych zmian ustawodawczych, wielkie reformy w sądownictwie i w administracyi rządowej pozostały nietknięte. Wątpimy też, czyli nowe Ministeryum zadania tego dokona; dalecy jesteśmy odmówić osobistościom nowych ministrów uzdolnienia i doświadczenia, lecz znając ich poczęści z poprzedniej działalności, nie możemy się i na przyszłość spodziewać od nich inicjatywy do przeprowadzenia reform prawodawczych, tém mniej, ileże także polityczna sytuacja nasza całą czynność i całą uwagę sfer rządzących odwraca na inne pole.

O osobistościach nowych ministrów podajemy następujący pobieżny szkic biograficzny:

Nowy minister-prezydent hr. Taaffe liczy lat 46 i jest właścicielem dóbr w Czechach. Od wczesnej młodości poświęcił się służbie państwowej. Pod Beustem został ministrem spraw wewnętrznych, podczas panowania Ministerstwa obywatelskiego (Giskry) był ministrem obrony krajowej, za hr. Potockiego objął powtórnie tekę spraw wewnętrznych. Następnie był namiestnikiem Tyrolu aż do 15 lutego br., a znowu powołany do Ministerstwa, objął przewodnictwo w Radzie ministrów i tekę spraw wewnętrznych.

Minister sprawiedliwości i kierownik Ministerstwa oświaty i wyznań Dr. Stremayr rodem z Styryi, liczy lat 56. Już w 1848 roku był członkiem niemieckiego parlamentu, a po odwołaniu austr. członków wrócił także Stremayr do kraju. W r. 1850 był prywatnym docentem prawa rzymskiego na Uniwersytecie w Gracu, następnie przy sposobności organizacyi sądowej zamianowany został zastępcą prokuratora. Powołany przez Giskrę do Ministerstwa spraw wewnętrznych, objął w r. 1870 na krótki czas tekę wyznań i oświaty, a po dymisyi Ministerstwa Hasnera, zamianowany został radcą dworu przy najw. Trybunale. Po krótkim czasie wstąpił do Ministerstwa hr. Potockiego, a następnie po ponowném wystąpieniu przyjął po raz trzeci tekę wyznań i oświaty w Ministerstwie Auersperga. Dnia 16 lutego br. objął Stremayr prowizorycznie przewodnictwo w Radzie ministrów aż do ukonstytuowania nowego Ministerstwa, w którym przyjął tekę sprawiedliwości, sprawując przytém prowizorycznie czynności Ministerstwa wyznań i oświaty.

Minister obrony krajowej br. Horst, urodzony na Szląsku, służył przy wojsku. Należał on do Ministerstwa ks. Auersperga od początku,

Dr. Ziemiałkowski Floryan, minister bez teki z Galicyi, poświęcił się był zawodowi adwokackiemu.

W latach 1834—1836 należał do stronnictwa, które miało na celu wyswobodzenie Polski, a z tego powodu wraz z Drem Smolką skazany został na śmierć; lecz karę ich zamieniono na długoletnie więzienie. Rok 1848 wyprowadził obu na widownię polityczną jako doświadczonych patryotów. Dr. Ziemiałkowski był następnie posłem krajowym, przez dłuższy czas prezydentem miasta Lwowa i od r. 1872 jest ministrem dla spraw kraju naszego.

Hr. Falkenhayn Juliusz, nowy minister rolnictwa, właściciel dóbr w wyższej Austrii, urodzony w r. 1829, służył z początku przy wojsku, lecz zajął się później zarządem swych dóbr, i był marszałkiem sejmowym za czasów Ministerstwa Hohenwarta. Zajmował się od dawna kwestyami finansowymi i ogłosił kilka dzieł o finansach austriackich, w których dowodzi, ileby można oszczędzić przy federalistycznym ustroju monarchii.

Br. Korb-Weidenbeim Karol, nowy minister handlu, właściciel dóbr w Czechach, ur. 1836, służył także początkowo przy wojsku, następnie zamieszkał na wsi i był członkiem rady kultury krajowej. Skłaniał się on zawsze na stronę szlachty historycznej czeskiej, lecz nie zgadzał się z abstynencyą.

Dr. Prażak Alojzy, nowomianowany minister bez teki dla narodu czeskiego, urodził się na Morawie 1820. W r. 1840 osiadł jako adwokat w Bernie. Już w r. 1848 wybrany do Sejmu był sprawozdawcą komisji do zniesienia ciężarów gruntowych i zyskał sobie popularność. Następnie wybierany zawsze posłem, był przewodzącą stronnictwa narodowego na Morawie.

Zamianowany kierownikiem Ministerstwa finansów Emil Chertek, szef sekcyjny tegoż Ministerstwa, pochodzi z Krainy, ma dopiero 40 lat i zrobił szybko karierę. Do Ministerstwa finansów powołany już został 1865 przez hr. Larischa. On jest twórcą reform podatkowych, które w r. 1874 i 1878 przedkładane były Radzie Państwa.

Praktyka sądowa.

Szkodę powstałą skutkiem złego zaprzęgu ponosić winien właściciel onego.

W czerwcu r. 1876 Maryan M. własnym wózkiem, zaprzężonym parą koni, jechał do Rzesny ruskiej. Ze strony przeciwnej nadbiegł z góry jednokonnny wózek węgierski Mojżesza M., a lubo Maryan M. ustąpił się na krawędź drogi, zetknęły się obydwie zaprzęgi, przy czém prawy koń Maryana M. dyszlem na wylot przebito, a uprząż i wózek Maryana M. uszkodzone zostały. Przyczyną tego wypadku była zła uprząż przy wózku Mojżesza M., u której podczas jazdy urwały się naszyjnik i lejce, niemniej brak hamulca.

Z tego powodu pozwał Maryan M. Mojżesza M. o zwrot wartości konia w kwocie 180 złr., o wynagrodzenie szkody w uprzęży i wózku w kwocie 7 złr. 60 ct., nakoniec o zapłacenie kwoty 5 złr. z powodu, iż nająć musiał fiakra, by odbyć podróż.

Sąd powiatowy m. d. S. I. we Lwowie przychylił się wyrokiem z 25 września 1877 l. 37.480 do żądania pozwu pod warunkiem, jeżeli powód złoży przysięgę szacunkową co do wartości konia i uszkodzenia uprzęży i wózka, niemniej przysięgę główną co do kwoty 5 złr. wypłaconej fiakrowi; albowiem powód udowodniwszy świadkami faktyczną podstawę pozwu i zachowanie należytej ostrożności, uczynił zadość wymogom §§ 1294, 1295 i 1331 ust. cyw., świadkowie zaś pozwanego nie tylko nie stwierdzili, aby woźnica jego przed zetknięciem się obu zaprzęgów ostrzegał i uważnym czynił powoda, lecz owszem zeznali, że woźnica bezpośrednio przed wypadkiem kilkakrotnie biczem w konia uderzył.

Wyrokiem z 4 grudnia 1877 l. 25.094 zmienił Sąd wyższy we Lwowie orzeczenie pierwszego sędziego i powoda z żądaniem bezwarunkowo oddalił, albowiem pozwany przy wypadku wspomnionem nie był obecnym, gdyż wozem powoził woźnica jego; pozwany tedy wtenczas odpowiadałby za szkodę, gdyby woźnicę, pomimo iż wiedział o jego nieudolności, w służbie swój zatrzymał (§ 1315 u. c.), a woźnica ten szkodę umyślnie lub wskutek braku należytej uwagi spowodował (§ 1294 u. c.) lub też gdyby sam pozwany szkodę wyrządził lub konieczną celem zapobieżenia szkodzie ostrożność zaniedbał (§ 1311 u. c.). Wedle zeznań świadków i ze względu na ukaranie woźnicy w drodze karniej, o winie jego wątpić nie można; czy zaś woźnica wogóle do powożenia był niezdolny, a pomimo to w służbie pozwanego zostawał — na to nie ma dowodu i tego na niekorzyść pozwanego utrzymywać nie można. Uszkodzenie stało się tedy dla powoda przypadkiem, zwłaszcza że nie udowodnił, iż pozwany przypadek ten spowodował lub ostrożność celem zapobieżenia onemu zaniedbał. Dalej pozwany zaprzeczył a powód nie udowodnił, jakoby szkoda powstała z powodu złej uprzęży i braku hamulca przy wozie pozwanego. Okoliczność tę potwierdzili wprawdzie niektórzy świadkowie, gdy jednak uprząż ze sznurków w kraju powszechnie jest używaną, przeto należało udowodnić znawcami, że uprząż w mowie będąca albo w ogólności, albo też ze względu na ciężar wieziony była niedostateczną. Również nie udowodniono, że w miejscu, w którym się wypadek zdarzył, wogóle lub też ze względu na ciężar wieziony użycie hamulca ustawą było przepisane, lub też że okoliczności tego wymagały. Dla braku tych dowodów pozwany nie może być skazany, a powód szkodę jako przypadkowo powstałą sam ponieść winien (§ 1311 ust. cyw.).

C. k. Trybunał najwyższy zatwierdził jednak wyrok pierwszego sędziego w całej osnowie, albowiem pozwany nie utrzymywał a rozprawa nie wykazała, że wypadek wydarzył się z winy woźnicy pozwanego, owszem zeznali świadkowie, że wóz pozwanego z powodu zerwania naszyjnika i leje i z powodu braku hamulca z taką gwałtownością na zaprzęg powoda najechał, że koń dyszlem na wylot przebity a uprząż i wóz powoda uszkodzone zostały. Pozwany nie zaprzeczył, iż przy wozie hamulca nie było, przeto § 1313 u. cyw. nie może być zastosowany, a powstałą szkodę nie po-

dobna przypisać li tylko przypadkowi, owszem zachodzi tu przewinienie pozwanego, za które w myśl § 1295 u. cyw. odpowiadać winien.

(Orzeczenie c. k. Trybunału najwyższego z dnia 18 lipca 1878 l. 2866). *Str.*

Na zasadzie prawomocnego dekretu dziedzictwa, spadkobierca w Sądzie pertraktującym żądać może oddania przyznanej mu części spadku a względnie wprowadzenia w spółposiadanie majątku spadkowego.

Spadek po Olenie i Jurze H. przyznany został prawomocnym dekretem dziedzictwa Wasylowi H. i Maryi L. po połowie.

Ze względu jednak, że Wasyl H. znajdował się w posiadaniu całego majątku spadkowego, wniosła Marya L. na podstawie § 797 nst. cyw. i § 19 ces. pat. z d. 9 sierpnia 1854 nr. 208 dz. u. p. prośbę o wprowadzenie w spółposiadanie gruntów, po Olenie i Jurze H. pozostałych.

Sąd pow. w Delatynie przychylił się do tego żądania rezolucją z 28 października 1878 l. 7952, lecz Sąd wyższy we Lwowie uchwałą z dnia 8 kwietnia 1879 l. 7470 prośbie Maryi L. odmówił, albowiem dekret dziedzictwa nadaje spadkobiercy wprawdzie tytuł do posiadania, nie zaś samo posiadanie, którego domagać się można tylko w drodze zwykłego sporu za pomocą pozwu. Z wydaniem dekretu dziedzictwa ukończoną została czynność sędziego spadek pertraktującego a ewentualne późniejsze stosunki i zmiany, dotyczące się przedmiotu spadkowego, rozpoznawane być powinny nie przez sędziego spadek pertraktującego jako takiego, lecz w drodze zwykłego sporu sądowego, a tej drogi obrać była winna Marya L. tém bardziej, ileż wprowadzenie w spółposiadanie uwolnionego przed 30 laty spadku, z powodu zaszłych w tym czasie zmian w objętości i granicach gruntów spadkowych, nastęczyłoby znaczne trudności.

C. k. Trybunał najwyższy zatwierdził jednak rezolucją Sądu powiatowego, albowiem w dekreście dziedzictwa nie nadmieniono, iż Wasyl H. gospodarstwo objął ma; gdy dalej Wasyl H. nie twierdzi, iż posiadanie gospodarstwa nabył na zasadzie innego tytułu, prócz prawa dziedziczenia, gdy w końcu Marya L. w myśl § 19 ces. pat. z 9 sierpnia 1854 nr. 208 dz. n. p. i § 797 ust. cyw. istotnie uprawnioną była do żądania, by jej połowę spadku oddano, a względnie, by ją w spółposiadanie rzeczzonego gospodarstwa wprowadzono, zaś zniewoloną być nie może, domagać się tego w drodze sporu sądowego, przeto też zmienić należało uchwałę Sądu wyższego.

(Orzeczenie c. k. najwyższego Trybunału z dnia 23 lipca 1879 l. 7907). *Str.*

Repertoryum orzeczeń c. k. najwyższego Trybunału sprawiedliwości.

Nr. 100.

Przepisy rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 5 maja 1850 nr. 181 dz. u. p. (ustęp III, 14) a względnie Najwyższego postanowienia z 1 maja 1850, dotyczące się przerwania zadawnienia prawa pierwszeństwa, służącego zaległym należyciom od przeniesienia majątku — nie mogą być analogicznie zastosowane do innych zaległych podatków.

W sprawie egzekucyjnej Dra Ferdynanda Duchatscha przeciw Błażejowi Dobnikowi o 348 złr., umieścił c. k. Sąd pow. w Marburgu przy rozdziale ceny kupna, uzyskaną z przymusowej sprzedaży realności egzekuta, zgłoszone przez tamtejszy główny urząd podatkowy zaległości podatkowe i indemnizacyjne wraz z procentami i kosztami egzekucyi w kwocie 198 złr. 75 ct. i 7 złr. 59 1/2 ct., pomiędzy temi także koszt politycznej egzekucyi jako pożyczę, mające prawo pierwszeństwa.

Z powodu rekursu jednego z wierzycieli tabularnych, zmienił c. k. Sąd wyższy w Gracu uchwałą z 2 kwietnia 1879 l. 3692 tabelę płatniczą pierwszego sędziego, dotyczącą się wspomnianych pożyczek pierwszeństwa i w myśl dekr. nadw. z 16 września 1825 nr. 2132 zb. u. s. ze zgłoszonych zaległości podatkowych pr. 125 złr. 73 ct. tylko przypadającą za 3 letni peryod, od dnia sprzedania realności (17 stycznia 1878) wstecz licząc, t. j. do 17 stycznia 1875 kwotę 82 złr. 65 ct., dalej całą zgłoszoną kwotę zaległości indemnizacyjnej pr. 45 złr. 93 ct., do której postanowienia cyt. dekr. nadw. nie mają zastosowania, dalej ze zgłoszonych odsetków zwłoki tej ostatniej zaległości w myśl § 17 ust. hyp. tylko trzyletnią zaległość w kwocie 2 złr. 20 1/2 ct., w końcu całą kwotę zgłoszonych kosztów egzekucyi realnej pr. 23 złr. 26 1/2 ct., z pominięciem jednak zgłoszonych politycznych kosztów jako kosztów egzekucyi mobilarniej, pr. 3 złr. 15 ct. — razem więc kwotę 154 złr. 5 ct. jako pożyczą z prawem pierwszeństwa na rzecz Skarbu z ceny kupna przekazał.

Od tej uchwały, którą pochodzącym z lat 1873 i 1874 zaległościom podatkowym w kwocie 43 złr. 8 ct. i kosztom politycznej egzekucyi nie przyznano prawa pierwszeństwa, wniosła c. k. Prokuratorja Skarbu imieniem Skarbu państwa rekurs rewizyjny, nadmieniając co do pierwszej zaległości, że urząd podatkowy w Marburgu wyjednał jeszcze w dniu 2 grudnia 1875 na rzecz Skarbu intabulację egzekucyjnego prawa zastawu dla przepisane go za lata 1873 i 1874, a obecnie jeszcze w kwocie 43 złr. 8 ct. zalegającego podatku gruntowego w stanie biernym odpowiedzialnej realności, że tedy w czasie dozwoleń intabulacji, zaległości podatkowej służyło prawo pierwszeństwa w myśl dekr. nadw. z d. 16 września 1825 nr. 2132 zb. u. s., a wskutek tej intabulacji w myśl § 1497 ust. cyw. i wedle analogicznego postanowienia § 14 ustawy z 3 maja 1850 nr. 181 zadawnienie prawa zastawu przerwaniem zostało.

C. k. najwyższy Trybunał nie uwzględnił jednak tego rekursu rewizyjnego i uchwałą Sądu wyższego zatwierdził, a to z uwagi, że wedle dekr. nadw. z dnia 16 września 1825 nr. 2132 i z dnia 14 lutego 1840 nr. 409 zb. u. s. służy tylko 3-letnim zaległościom podatkowym od egzekwowanej realności, prawo pierwszeństwa przed innymi zabezpieczonymi obowiązkami, inne zaś zaległości, odnoszące się do dawniejszego czasu — o ile z powodu intabulacji wedle porządku tabularnego kolokowane nie zostały — umieszczone być mają w tabeli dopiero poza wszelkimi wierzytelnościami hipotecznymi; z dalszej uwagi, że ustęp rekursu rewizyjnego, odnoszący się do uchwały apelacyjnej, odmawiającej pochodzącym z lat 1873 i 1874 zaległościom podatkowym prawa pierwszeństwa, nie jest

uzasadniony, albowiem § 14 ust. III najw. postanowienia z 1 maja 1850 do zaległości podatkowych analogicznie zastosowany być nie może, gdyż wszelkie, kredyt realny ograniczające przepisy wyjątkowe ściśle interpretowane, przeto wydane wyłącznie dla należytości przenośnych normy tylko do tychże należytości zastosowane być powinny; z uwagi na koniec, że zgłoszonym kosztom politycznej egzekucyi zastrzeżone w § 16 ust. hyp. prawo pierwszeństwa nie służy.

Oraz uchwalono zapisanie podanego na wstępie zdania prawnego do Repertoryum orzeczeń.

(Orzeczenie z 15 lipca 1879 l. 7183, Senat III.)

Korespondencya.

(Oryginalna korespondencya „Przegl. sąd. i adm.“)

Tarnów dnia 19 sierpnia 1879.

Czy praktykant sądowy może być zapisanym do listy obrońców w sprawach karnych?

Dr. B. G. kandydat adwokacki, odbywał 6-letnią praktykę u jednego z adwokatów w Wiedniu, gdzie także egzamin adwokacki złożył i zapisanym był do listy obrońców w sprawach karnych tamtejszego okręgu apelacyjnego.

Mając odbywać siódmy i ostatni rok praktyki w Sądzie obw. tarnowskim. Równocześnie postarą się o wykreślenie swego nazwiska z listy obrońców wiedeńskiego okręgu apelacyjnego i wniósł do c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie prośbę o wpisanie go w poczet tutejszych obrońców w sprawach karnych.

Prośbę tę odrzucił c. k. Sąd kraj. wyższy w Krakowie uchwałą z 16 kwietnia 1879 l. 4512, albowiem — tak opiewają motywa — „podług drugiego ustępu § 43 p. k. osoby urzędowe, na urząd sędziowski egzaminowane, nawet bez wpisania w listę obrońców, funkcją tychże sprawować mają, jeżeli im przełożony Sąd w braku innych obrońców podjęcie obrony obwinionego poleci; sprawowanie zaś obowiązków obrońcy obok obowiązków praktykanta sądowego po za przepisem § 43 p. k. jest zatrudnieniem w myśl § 48 i 63 ces. pat. z 3 maja 1853 nie dozwolone, bo z obowiązkami praktykanta sądowego pogodzić się nie dajęcem“.

Od tej uchwały odwołał się Dr. B. G. do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości, które reskryptem z 14 czerwca 1879 l. 9238 do rekursu tego przychyliło się i poleciło wpisać rekurenta do listy obrońców okręgu apelacyjnego krakowskiego „z powodu, że prawnicy, mający wedle § 39 proc. kar. prawo umieszczenia w liście obrońców, prawa tego przez przypuszczenie do praktyki sądowej z mocy żadnej ustawy nie tracą, a co się tyczy kwestyi, iż sprawowanie obowiązków obrońcy nie da się pogodzić z obowiązkami praktykanta sądowego, to kwestya wspomniana należy do ocenienia bezpośredniego przełożonego Sądu, mającego w myśl § 63 ces. pat. z 3 maja 1853 l. 81 dz. u. p. prawo zarządzenia, czego potrzeba, aby zapobiedz postępowaniu szkodliwemu dla istoty i celu praktyki sądowej“.

Wskutek powyższego reskryptu ministeryalnego Dr. B. G. został zapisanym w poczet obrońców i nie doznając przeszkód ze strony p. prezydenta tutejszego Sądu obwodowego, trudni się od czasu do czasu obronami w sprawach karnych, oczywiście w sposób taki, iż nie zaniedbuje obowiązków praktykanta sądowego. Orzeczenie ministeryalne jest tém więcej uzasadnione, iż prawo sprawowania obron w sprawach karnych przyznanem jest w zasadzie, acz w sposób wyjątkowy „urzędnikom sądowym, do urzędu sędziowskiego uzdatnionym“ — gdy tymczasem Dr. B. G. nie będąc urzędnikiem, lecz tylko praktykantem, wskutek uchwały Sądu kraj. wyższego miał być pozbawionym prawa, które

przysługuje każdemu auskultantowi na urząd sędziowski egzaminowanemu; byłoby też niezgodnym z duchem ustawy odmawiać kandydatowi adwokackiemu właśnie na przeciąg ostatniego roku jego praktyki możliwości wprawiania się w zawód obrońcy. Nakoniec nadmienić należy, że są czynności obrońców, które prawie nigdy w kolizyj z obowiązkami praktykanta sądowego nie wchodzi n. p. wnoszenie środków prawnych, tak iż ogólne powołanie się na § 48 instrukcji sądowej nie było uzasadnionem.

Dr. J. M.

Recenzja.

Grünhut Dr. C. S., Das Recht des Commissionshandels. Wiedeń 1879, nakładem księgarni Alfreda Höldera, w 8ce, str. 596.

Jednym z najważniejszych i najżywotniejszych działów prawa handlowego jest niezawodnie dział o handlu komisowym. W ruchu obecnego życia ekonomicznego przybrał handel ten tak rozmaite formy, że ujęcie takowych w jedną, teoretycznie uzasadnioną i na postanowieniach kodeksu handlowego opartą całość, wielkie nastęrcza trudności, które tylko za pomocą ścisłego rozbioru właściwości czynności handlowej i umiejętnego tłumaczenia ustawy i jej źródeł wyjaśnione być mogą.

Systematycznego opracowania głównych zasad i poszczególnych rodzajów handlu komisowego z szczególnem uwzględnieniem zwyczajów handlowych, podjął się zaszczytnie z poprzednich prac swoich znany autor, a z zadania swego wywiązał się znakomicie, tak pod względem merytorycznego traktowania przedmiotu, jak też co do podziału pracy swój i co do sposobu przedstawienia.

Po przedstawieniu historycznego rozwoju i ekonomicznych korzyści handlu komisowego, źródła dotyczącego prawa i literatury, traktuje autor w części ogólnej o pojęciu i prawnej naturze umowy komisowej (str. 40—72), następnie o zawarciu (str. 73—103) i o prawnych skutkach takowej, a mianowicie o stosunku komisanta do mocodawcy lub do trzecich kontrahentów, o prawach i obowiązkach komisanta a w szczególności o obowiązku jego względem wykonania zlecenia, względem towarów komisowych, udzielenia sprawozdania i wydania (str. 104—343), w końcu o odpowiedzialności *del credere* i o rozwiązaniu umowy komisowej (str. 344—392). — Część szczegółowa traktuje o komisowej sprzedaży i kupnie, o komisji wekslowej i spedycyjnej (str. 393—576).

W opracowaniu tego przedmiotu nie ograniczył się autor na kodeksie handlowym austr., lecz z właściwą sobie gruntownością badał także źródła prawa handl., a w szczególności protokoły norymberskiej konferencji, uwzględniając przytém ustawodawstwa zagraniczne, a mianowicie: węgierskie, francuskie, holenderskie, hiszpańskie, portugalskie, włoskie, belgijskie, pruskie i saksońskie, niemniej literaturę i orzecznictwo sądowe, tak krajowe jak zagraniczne. Liczne w praktyce sądowej dotychczas chwytne zapatrywania np. w kwestyi określenia prawa nieprzyjęcia zdziałanego przez komisanta interesu prawnego na rachunek mocodawcy (ob. str. 157 i n.) wyjaśnił i uzasadnił autor z wielką precyzją, starając się oraz słuszność zdania swego udowodnić skutkami, z przyjętego zapatrywania wypływającymi.

Krytykę opinii przeciwnych, dodatki objaśniające i cytaty zamieścił autor w notkach, przeto systematyczny wykład staje się jasnym i pełnym.

Z pomiędzy dotychczasowych prac, dotyczących się prawa handlu komisowego, monografia Dra Grünhuta jest niewątpliwie najdokładniejszą i najlepiej opracowaną, a dlatego zwracamy na nią szczególną uwagę naszych Czytelników.

Rozporządzenia i okólniki urzędowe.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z d. 4 czerwca 1879 l. 9141.

Zarządzone przez Izby notaryalne we własnym zakresie działania i ze względu na szczupłe rozmiary lokalności — zniszczenie przedłożonych Izbom notaryalnym w myśl § 115 ustawy not. z 25 lipca 1871 nr. 75 dz. u. p. odpisów z rejestrów urzędowych, bez uwzględnienia przepisów, dla szkartowania aktów sądowych istniejących, nie podlega żadnej przeszkodzie, skoro oryginały tych rejestrów w myśl § 146 ust. not. do archiwum notaryalnego oddane zostały.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa Skarbu z 8 czerwca 1879 l. 13734. (Intymat kraj. Dyr. Skarbu we Lwowie z 14 czerwca 1879 l. 28393).

Z powodu zapytania oznajmia się, że wedle postanowienia c. k. Ministerstwa handlu z 8 maja 1879 l. 6891 doniesienia c. k. notaryuszów względem należytości od aktów prawnych, wniesione w myśl § 44 ustęp 1 lit. b) ustawy z 9 lutego 1850, uwolnione są od opłaty portoryum pocztowego, jeżeli doniesienia te tak pieczętą notaryusza, jak też w myśl art. V ustawy z 2 października 1865 o bezpłatnych korespondencyach dodatkiem: „wskutek wezwania urzędowego“ (*über amtliche Aufforderung*) zaopatrzone są.

Rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z d. 19 lipca 1879 l. 11440 — do Sądów krajowych wyższych.

Kilkakrotnie wydarzyło się, że c. k. Sady, które otrzymały doniesienie o cudzoziemcach, obwinionych o popełnioną za granicą zbrodnię lub takowych uwięziły, wydanie obwinionych obcemu państwu z powołaniem się na § 39 ust. karn. ofiarowały, że jednak następnie objawionem z tego powodu żądaniu o wydanie nie można było zadość uczynić, ponieważ zarzucony obwinionemu czyn karogodny wedle postanowień zawartego z obcym państwem traktatu jako powód wydania nie jest przewidziany.

W celu zapobieżenia takim niestósownościom, poleca się c. k. Sdom, ażeby wobec takich państw, z którymi zawarty został układ co do wydania, na wypadek, gdyby wydarzyła się sposobność wydanie niasadniająca, po przeprowadzeniu ewentualnie potrzebnych dochodzeń, gotowość swoją do wydania zawsze tylko w ten sposób objawiały, ażeby obcy sędzia w oznaczonej w przepisach o korespondencji drodze o zarządzonej uwięzieniu lub o doniesionem obwinieniu zawiadomiony, tudzież w razie ziszczenia się wymogów traktatu, do wystósowania żądania o wydanie w pewnym czasie i w myśl postanowień traktatu państwowego zaproszony został.

Okólnik c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie z d. 10 marca 1879 l. 10.653 o zmianie postanowień prowizorycznego regulaminu egzekucyjnego z r. 1855 co do terminów, wyznaczonych do przedkładania wykazów zaległości podatkowych i zarządzania postępowania egzekucyjnego — do wszystkich c. k. Starostw powiatowych, urzędów podatkowych, Administracji podatkowej we Lwowie, miejscowej komisji podatkowej w Krakowie i do Magistratów we Lwowie i Krakowie.

W moc postanowienia § 4 ust. z 9 marca 1870 (dz. u. p. nr. 23 i dz. rozp. Min. Skarbu nr. 10 z r. 1870), wedle którego należytość podatkowa, w przeciągu czterech tygodni po terminie do spłaty wyznaczonym nie uiszczona, natychmiast po upływie tego czasu za pomocą przepisanego postępowania przymusowego ściągniętą być winna, uległy zmianie postanowienia, zawarte w §§ 5 i 6 prowizorycznego regulaminu egzekucyjnego (dod. do dz. rozp. Min. Skarbu nr. 65 z r. 1855), pod względem czasu do wdrożenia akcyi egzekucyjnej oznaczonego.

Z uwagi, iż przeciw kontrybuentom, którzy należności podatkowych w terminie do spłaty oznaczonym nie uiszcili, postępowanie egzekucyjne w myśl powołanej ustawy dopiero po upływie czterech tygodni od tego terminu prawnie wdrożonem być może, uznaje c. k. kraj. Dyrekcya Skarbu za stosowne, zmienić także termin, prowizoryczną ordynacyą egzekucyjną do peryodycznego wykazywania zaległości podatkowych przepisane.

C. k. urzędy podatkowe mają odtąd wykazy zaległości podatkowych nie jak dotychczas do ośmiu dni po upływie każdego ćwierćrocza, lecz na dniu 1 lutego za IV kwartał ubiegłego roku, 1 maja za I kwartał bieżącego roku, 1 sierpnia za II kwartał b. r. i 1 listopada za III kwartał b. r. sporządzać i najdalej do dnia trzeciego w każdym z tych miesięcy organom egzekucyjnym, t. j. c. k. Starostwom powiatowym, a co do kontrybuentów miast Lwowa i Krakowa, Magistratom tych miast przedkładać.

Wykazy restancyjne w pierwszych dniach lutego i sierpnia sporządzać się mające, będą mieścić w sobie także zaległości podatku zarobkowego z półrocznej bieżącej należności, już dnia 1 stycznia i 1 lipca z góry do spłaty zapadłej.

Wykazy rzeczzone można organom egzekucyjnym przedkładać także partjami t. j. w miarę postępu ośnośnej pracy, która jednak bezwarunkowo w terminach powyżej określonych ukończoną być musi.

Rozumie się samo przez się, że na c. k. Starostwach powiatowych ciąży obowiązek dopilnowania przedłożenia w terminie wykazów restancyjnych i przekonywania się za pomocą w tym celu założonego pamiętnika, czyli wykazy te dla wszystkich gmin i na wszystkie zaległości sporządzone zostały.

Po otrzymaniu wykazów zaległości, mają organa egzekucyjne niezwłocznie a najdalej do trzech dni zarządzić środki przymusowe, ordynacyą egzekucyjną przepisane i dlatego zawczasu postarać się o egzekwentów wojskowych lub cywilnych w sile, według nabytego doświadczenia potrzebnej.

W celu przyspieszenia czynności egzekucyjnych i wykonywania nieustannego nadzoru nad urzędami podatkowymi co do przedkładania w przepisanych terminach wykazów zaległości i nad organami egzekucyjnymi co do niezwłocznego zarządzania środkami przymusowych poleca się oraz, ażeby urzędy podatkowe o dokonaniem przedłożeniu wszystkich wykazów w mowie będących, organa egzekucyjne zaś o wdrożonem postępowaniu przymusowem — ćwierćroczne doniesienia zaraz po upływie powyższych terminów tutaj przedkładały. Doniesienia urzędów podatkowych obejmować będą w sobie wymienienie wszystkich gmin, dla których wykazy zaległości sporządzone i przedłożone zostały, jako też dzień uskutecznionego przedłożenia. Władze zaś egzekucyjne donosić mają o poczynionych ze swjej strony zarządzeniach celem ściągnięcia wykazanych w gminach zaległości.

Zauważa się przytém, że każdą w sporządzaniu tych wykazów i w zarządzaniu środkami egzekucyjnymi dostrzeżoną zwłokę pociągnie się do odpowiedzialności winnych w tej mierze urzędników.

Nakoniec nadmieniamy się, iż w myśl tutejszego rozporządzenia z dnia 28 listopada 1855 l. 36035 (dod. do dz. rozp. nr. 63) w wykazach wzmiankowanych po sumie należności podatkowych (podatków rządowych i z tymi razem pobierać się mających dodatków na rzecz funduszków niepaństwowych) także uwidocznienie należy wszelkie inne, w terminie nie spłacone należności Skarbu państwa i funduszków publicznych, które według ustaw dotyczących w taki sam sposób jak podatki stałe ściągane być mają.

Wiadomości potoczne.

Diennik ustaw Państwa (rok 1879) część I (z d. 1 stycznia) nr. 1: traktat handlowy z państwem niemieckiem z 16 grudnia 1878; nr. 2: rozp. min. z 31 grudnia 1878 o uregulowaniu wzajemnych stosunków z Włochami do 31 stycznia 1879. — Część II (z 3 stycznia) nr. 3: ustawa z 31 grudnia 1878 o przedłużeniu §§ 11 i 13 ust. wojsk. do końca r. b.; nr. 4: ustawa z 31 grudnia 1878 oznaczająca kontyngens rekrutów na r. 1879. — Część III (z 11 stycznia) nr. 5: rozp. min. z 31 grudnia 1878 o miesięcznem wydawaniu cedulek podatku od wódki; nr. 6: rozp. min. z 4 stycznia o częściowej zmianie zakazu, tycającego się wysełania cukru; nr. 8 i 9: rozp. min. z d. 10 stycznia o oceniu przywozu towarów z Francji. — Część V (z 31 stycznia) nr. 11 i 12: traktat handlowy i umowa w sprawie zapobieżenia zarazie bydła, zawarte między Austrią a Włochami z 27 grudnia 1878. — Część VI (z 2 lutego) nr. 13: rozp. min. z 11 stycznia o wezleniu gminy Grębów z przyl. Wydrze i Zabrze do okręgu Sądu pow. w Tarnobrzegu; nr. 14: rozp. min. z 18 stycznia o wymianie ostepmowanych kolejowych kart przewozowych; nr. 15: rozp. min. z 1 lutego o zakazie przewozu i przywozu niektórych towarów z Rossji; nr. 16 i 17: rozp. wykonawcze do traktatu handlowego z Włochami. — Część VII (z 4 lutego) nr. 18: rozp. min. z 2 lutego o warunkach, pod którymi podróżni z Rossji granicę austr. przekraczać mogą. — Część VIII (z 5 stycznia) nr. 19: rozp. z 25 stycznia o układaniu projektów kolejowych i dotyczących czynnościach urzędowych. — Część IX (z 4 lut.) nr. 21: rozp. z 9 lutego o dalszych warunkach przekroczenia granicy austr. — Część X (z 18 lutego) nr. 22: traktat z państwem niemieckiem z 11 paźdz. 1878; nr. 23: rozp. z 8 lutego o przydzieleniu gminy Stupnica do Sądu pow. m. d. w Samborze. — Część XI (z 19 lut.) nr. 24: deklaracya, tycająca się przedłużenia traktatu z 11 grudnia 1866 z Francją; nr. 25: prowiz. umowa handlowa z Francją z 20 stycznia br.; nr. 26: rozp. wykonawcze do tej umowy. — Część XII (z 23 lut.) nr. 27: ustawa z 12 lut. pozwalająca sprzedaży niektórych dóbr państwowych; nr. 29: rozp. z 19 lutego o obliczeniu czasu rozpoczęcia następujących po sobie wyrobów piwa; nr. 30: rozp. z 21 lut. o warunkach, pod którymi podróżni z Bułgarii granicę austr. przekraczać mogą. — Część XIII (z 8 marca) nr. 31: rozp. z 23 lut. o postępowaniu z narzędziami w gorzelniach, podlegających ryczałtowaniu podatków; nr. 32: rozp. z 2 marca oznaczające towary, do których odnosi się ces. rozp. z 18 stycznia 1852 nr. 21; nr. 33: rozp. z 2 marca o użyciu beczek do rafinacy piwa. — Część XIV (z d. 16 marca) nr. 35 i 36: prow. rozp. z 28 lut. o egzaminach dla kandydatów szkół rolniczych, leśnych i ogrodniczych; nr. 38: rozp. z 12 marca o ogłoszeniu refakcy i innych uprawnień w kolejowym obrocie towarów. — Część XV (z 19 marca) nr. 39: rozp. z 17 marca o oceniu próbek i ochronie znaczków francuzkich; nr. 40: rozp. z 17 marca o nowej taryfie za telegramy krajowe. — Część XVI (z d. 27 marca) nr. 41: rozp. z 21 marca o nowej taryfie za telegramy do Niemiec. — Część XVII (z 29 marca) nr. 42: ustawa z 27 marca o pobieraniu podatków w kwietniu rb. — Część XVIII (z d. 30 marca) nr. 43: traktat państwowy między Austrią, Węgrami, Niemcami, Francją, W. Brytanią, Włochami, Rossją i Turcyą, zawarty w Berlinie 13 lipca 1878. — Część XIX (z 1 kwietnia) nr. 44: rozp. z 26 marca o zatwierdzeniu rozp. z 30 sierp. 1878 nr. 117; nr. 45: rozp. z 27 marca o ustanowieniu Sądu pow. w Złotym Potoku; nr. 46: rozp. z 27 marca o zniesieniu Sądu pow. w Jazłowie; nr. 47: rozp. z 27 marca o przeniesieniu siedziby Sądu pow. z Uścieczka do Tłustego; przydzieleniu kilku gmin do Sądu pow. w Zaleszczykach; nr. 48: ustawa

z 30 marca dotycząca się zmiany ust. z 19 kwietnia 1872 nr. 63. — Część XX (z 9 kwiet.) nr. 50: nst. z 30 marca o podziale realności na części fizyczne; nr. 51: rozp. z d. 2 kwietnia o zezwoleniu na wywóz piwa za wynagrodzeniem podatków; nr. 52: rozp. z 8 kwietnia o ograniczeniu zakazu przywozu towarów z Rosyi. — Część XXI (z 16 kwietnia) nr. 54: ustawa z 6 kwietnia dotycząca się zmiany ustawy z 24 maja 1869 nr. 88 o regulacji podatku gruntowego tudzież zniesienia ust. z 15 grudnia 1875 nr. 154. — Część XXII (z 30 kwiet.) nr. 55: rozp. z 3 kwiet. o urzędowym zezwoleniu na prowadzenie budowy, względem której żądano zmniejszenia dodatku na fundusz religijny; nr. 57: rozp. z 15 kwietnia ogłaszające umowę z Saksonią, dotyczącą się uregulowania stosunków osobowych, kościelnych i szkolnych; nr. 58: ustawa z 28 kwietnia o poborze podatków w maju br. — Część XXIII (z 2 maja) nr. 61: rozp. z 1 maja o zniesieniu środków przeciw epidemii zarządzonej. — Część XXV (z 10 maja) nr. 63: rozp. z d. 14 kwietnia, dotyczącej się prowizorycznej zmiany § 96 ewangelickiej ord. kościelnej. — Część XXVI (z 16 maja) nr. 66: Międzynarodowy traktat pocztowy z 1 czerwca 1878. — Część XXVII (z 24 maja) nr. 67: patent ces. z 22 maja o zamknięciu Izby posłów i zarządzeniu nowych wyborów. — Część XXVIII (z 27 maja) nr. 68: ustawa skarbowa z 22 maja na rok 1879. — Część XXX (z 10 czerwca) nr. 76: rozp. z 14 maja o kompetencji władz podatk. do przeprowadzenia realnych egzekucyj celem ściągnięcia należących; nr. 78: ustawa z 20 maja o powiększeniu fideikomisu hr. Potockiego; nr. 79: ust. z 26 maja br. o zastósowaniu § 5 nst. z 6 kwietnia 1870 nr. 42 w wypadkach dezynfekcji listów; nr. 80: ust. z 27 maja o nwołaniu fundacyj z powodu 25-letniego jubileuszu ślnbego nstanowionych od stempli i należności; nr. 81: ust. z 27 maja o sprzedaży państwowego majątku nieruchomego; nr. 82: rozp. z 30 maja o przyjęciu praktykantów, zamianowaniu urzędników i egzaminach dla służby bndownictwa rządowego. — Część XXXI (z 17 czerwca) nr. 85: rozp. z 27 maja o ustanowieniu Sądu obw. w Wadowicach. — Część XXXII (z d. 25 czerwca) nr. 90: traktat pocztowy z Grecją z 4/16 grndnia 1878. — Część XXXIV (z 1 lipca) nr. 93: ustawa z 11 czerwca dotycząca się dostarczenia kwaterunk i innych potrzeb dla wojska i obrony krajowej. — Część XXXV (z 2 lipca) nr. 94 i 95: rozp. wykonawcze do ustawy kwaternnkowej. — Część XXXVII (z 23 lipca) nr. 100: wykaz posad, zastrzeżonych wysłużonym podoficerom. — Część XXXVIII (z 2 sierpnia) nr. 101: rozp. min. z 7 lipca o zmianie kone. taryfy c. k. uprz. kolei arcyks. Albrechta. — Część XXXIX (z 21 sierpn.) nr. 105: rozp. z 9 sierp. o nbezpieczeniu prób spirytusu w przyrzządach mierniczych Dolaińskiego; nr. 106: obw. z 12 sierp. o dodatkowych przepisach do taryfy z 19 grudnia 1872 nr. 171; nr. 107: obw. z 12 sierp. o sprawdzaniu kruszczowych naczyń do mleka. — Część XL (z 22 sierpnia) nr. 108: ust. z 19 lipca o obowiązku dezynfekcji transportów bydła; nr. 109: rozp. wykonawcze do tej ustawy.

Wiadomości urzędowe

od 19 do 25 sierpnia 1879.

(W nawiasie wskazana liczba urzęd. Gazety Lwowskiej).

Wyszczególnienia. Sędziemu pow. w Brodach Franciszkowi Kiernigowi tytuł i charakter radcy Sądu kr. nadany. —

Alojzemu Janocie starszemu inżynierowi w Wieliczce tytuł i charakter radcy gór. nadany.

Mianowania. Prakt sąd. Michał Glidzuck i Hieronim Łukasiewicz bezpł. auskultantem w obrębie wyższ. S. kr. we Lwowie. — Aleksander Zaroffe kancelistą prowadzącym księgi grunt. Sądu pow. w Nisku. — Prakt. poczt. Alfred Glaczyński w Brodach i Karol Sahanek we Lwowie asystentami poczt.

Opróznione posady. Kontrolora i kasyera przy urzędzie gmin. w Wieliczce z roczną płacą 600 złr. i dod.; pod. do dnia 5 września b. r. (191). —

Upadłości. Artur Stöckel kupiec w Tarnopolu, uchw. S. o. w Tarnopolu z 13 sierpnia b. r. l. 12838; k. k. radca Kopacz, t. z. adw. Glogier; zgł. do 17 paździer. b. r., likw. 31 października br. o 10 r. (190).

Uwaga (do upadł.). W konk. firmy Ubrich & Mahl stał. zarz. adw. Schaff ustanowiony (195). — W konk. Józefa Jaremkiwicza termin do wniesienia zarzutów przeciw podziałowi masy do 4 września br. a do rozprawy na 10 września br. o 9 r. wyznaczony (195).

Ogłoszenia urzędowe.

L. 36124.

Ogłoszenie.

L. 104.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że przy firmie: „Pierwsza związkowa drukarnia we Lwowie, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“, dnia 26 lipca 1879 uwidoczniło, iż na nadzwyczajném walném Zgromadzeniu dnia 15 czerwca 1879 odbytém, Albin Todschilder jako dyrektor i Jan Hoszowski jako kasyer rzeczzonego Stowarzyszenia wybrani zostali.

Z. c. k. Sądu kraj. jako handlowego.

Lwów dnia 9 sierpnia 1879.

Zubrzycki.

L. 38469.

Ogłoszenie.

L. 105.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że w rejestrze Stowarzyszeń gospodarczych i zarobkowych przy firmie: „Towarzystwo handlu skór we Lwowie, Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“, dnia 8 sierpnia 1879 uwidoczniło, że na ogólném Zgromadzeniu członków Towarzystwa dnia 25 czerwca 1879 wybrani zostali: Adolf Aleksandrowicz dyrektorem, Franciszek Południowski zastępcą dyrektora, Jan Kaszczuk kasyerem, Wiktor Zabka zastępcą kasyera, Karol Smutny kontrolorem, Marcin Dworzak zastępcą kontrolora.

Z. c. k. Sądu kraj. jako handlowego.

Lwów dnia 16 sierpnia 1879.

L. 36123.

Ogłoszenie.

L. 106.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że przy firmie protokółowanej: „Józef Klein“, w rejestrze dla firm pojedynczych, dnia 26 lipca 1879 uwidoczniło, iż firma ta jest filią protokółowaną w Pradze firmy: „Józef Klein“, handel towarów materyalnych.

Z. c. k. Sądu krajowego jako handlowego.

Lwów dnia 16 sierpnia 1879.

Teodorowicz.

T r e ś ć :

Realizm jako następstwo połączenia praktyki z teorią w dziedzinie prawa cywilnego przez Stanisława Madeyskiego. — Przegląd tygodniowy. — Praktyka sądowa. — Repertorium orzeczeń c. k. najwyższego Trybunału sprawiedliwości. — Korespondencya. — Recenzya. — Rozporządzenia i okólniki urzędowe. — Wiadomości potoczne. — Wiadomości urzędowe. — Ogłoszenia urzędowe.